IUGS

TAULA CRONOESTRATIGRÀFICA INTERNACIONAL

www.stratigraphy.org

Comissió Internacional d'Estratigrafia

v **2023**/09

	, eur	N A A	D. D				
4000	10 A	Sistem Era	Sèrie / Època	ì	Estatge / Edat	GSSP	Edat (Ma)
			Holocè	S/T	Megalaià	3	actualitat 0.0042
		a	1101000	M I/P	Norgripià Grenlandià	3	0.0082 0.0117
		Quaternari	Plistocè -	S/T	Superior		0.0117
				M	Chibanià	1	
					Calabrià	4	0.774
				I/P			1.80
					Gelasià	1	2.58
		Neogen	Pliocè	S/T	Plasencià	<	3.600
				I/P	Zanclià	<	5.333
					Messinià	<	7.246
				S/T	Tortonià	4	11.63
					Serraval·lià	<	
	ပ		Miocè	M	Languià	<	13.82
	Cenozoic			_	Burdigalià		15.98
				I/P			20.44
	ē				Aquitanià	1	23.03
	O		Oligocè		Catià	1	27.82
					Rupelià	<	33.9
			Eocè		Priabonià	<	00.0
		Paleogen				37.71	
					Bartonià		41.2
Fanerozoic				Lutecià	<	47.8	
					Ipresià	<	56.0
Ĭ					Thanetià	<	59.2
Ш			Paleocè		Selandià	4	
							61.6
				Danià	1	66.0	
		Cretaci	Superior		Maastrichtià	<	72.1 ±0.2
					Campanià	\$	
					Santonià	3	83.6 ±0.2
					]	86.3 ±0.5	
	Mesozoic				Coniacià	1	89.8 ±0.3
				Turonià	<	93.9	
					Cenomanià	<	100.5
			Inferior		Albià	3	~ 113.0
				Aptià		~ 121.4	
				Barremià	<		
					Hauterivià		125.77
						1	~ 132.6
				Valanginià		~ 139.8	
					Berriasià		-: 145.0

Superior Superior Kimmeridgià 4 Oxfordià Cal·lovià Bathonià 161.5 Bajocià 170.9 Aalenià 174.7 Toarcià 184.2 Pliensbaquià 199.5 Sinemurià 199.5 Hettangià 201.4	3±0.8 3±0.8 3±1.0 3±1.1 2±1.2 0±0.8
Superior Superior Kimmeridgià 4 Oxfordià Cal·lovià Bathonià 161.5 Bajocià 170.9 Aalenià 174.7 Toarcià 184.2 Pliensbaquià 199.5 Sinemurià 199.5 Hettangià 201.4	2 ±0.7 3 ±0.8 5 ±1.0 3 ±1.1 2 ±1.2 0 ±0.8
Superior Kimmeridgià 154.8 Oxfordià 161.5 Cal·lovià 165.3 Bathonià 168.2 Bajocià 170.9 Aalenià 174.7 Toarcià 184.2 Pliensbaquià 199.5 Sinemurià 199.5 Retià	3 ±0.8 5 ±1.0 3 ±1.1 2 ±1.2 0 ±0.8
Oxfordià Cal·lovià Bathonià Bajocià 170.9 Aalenià Toarcià Pliensbaquià Pliensbaquià Hettangià Retià	5 ±1.0 5 ±1.1 2 ±1.2 0 ±0.8
Mitjà Cal·lovià Bathonià 161.5 165.3 168.2 170.9 Aalenià Toarcià 184.2 Pliensbaquià 199.5 Sinemurià Hettangià Retià	3 ±1.1 2 ±1.2 3 ±0.8
Mitjà Bathonia Bajocià 168.2 170.9 Aalenià 174.7 Toarcià 184.2 Pliensbaquià 192.9 Sinemurià Hettangià Retià	2 ±1.2 0 ±0.8
Inferior Pliensbaquià 184.2 Pliensbaquià 192.9 Sinemurià Hettangià 199.5 201.4	
Inferior Control Inferior Inferior	
Inferior Pliensbaquià 192.9 Sinemurià Hettangià Retià	±U.O
Retià	2 ±0.3
Retià	±0.3
Retià	5 ±0.3
Retiá ~ 20	±0.2
	08.5
Superior Norià	
	227
Carnià 4	237
Laulilla	242
Mitjà Anisià	7.2
No Inferior Oleniokià 24	1.2
Changxingià 251.90	2 ±0.024 4 ±0.07
Lopingià Wuchianingià	1 ±0.21
Canitanià	3 ±0.16
Guadalupià Wordià 🔨	9 ±0.4
Roadià <	1 ±0.14
Kungurià	5 ±0.6
Artinskià	
200.1	±0.26 2 ±0.17
Asselià < 298.9	±0.17
Kasimovià 307.0	
Superior Gjelià Kasimovià 303.7 307.0 Mitjà Moscovià 315.2	2 ±0.2
Inferior Baixkirià	
Superior Serpukhovià	
Superior Serpukhovià 323.2 Superior Serpukhovià Witjà Viseà 346.7	2 ±0.4
Inferior Tournaisià 358.9	2 ±0.4 0 ±0.2

	ema/E	79 E/3	Sèrie / Època		0	
\$	\$ \frac{\fir}{\fin}}}}}}}}}{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\fir}{\fire}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}}		Sèrie / Època	Estatge / Edat	GSSP	Edat (Ma) 358.9 ±0.4
		Devonià	Superior	Famennià	4	372.2 ±1.6
				Frasnià	<	382.7 ±1.6
			Mitjà	Givetià	<	387.7 ±0.8
			,	Eifelià	<	393.3 ±1.2
				Emsià	<	407.6 ±2.6
			Inferior	Praguià Lochkovià	_	410.8 ±2.8
			Deidalik	Lochkovia	<	419.2 ±3.2
			Pridolià Ludlowià	Ludfordià	1	423.0 ±2.3 425.6 ±0.9
		ֿיש	Ludiowia	Gorstià	1	427.4 ±0.5
		Silurià	Wenlockià	Homerià Sheinwoodià	3	430.5 ±0.7 433.4 ±0.8
	Fanerozoic Paleozoic		Llandoverià	Telychià	<u> </u>	
				Aeronià	3	438.5 ±1.1 440.8 ±1.2
<u>Ö</u> .				Rhuddanià	1	443.8 ±1.5
OZC		Ordovicià	Superior	Hirnantià	-	445.2 ±1.4
nerd				Katià	<	453.0 ±0.7
Fal				Sandbià	<	458.4 ±0.9
			Mitjà	Darriwilià	<	467.3 ±1.1
				Dapingià	<	470.0 ±1.4
			Inferior	Floià	<	477.7 ±1.4
				Tremadocià	<	485.4 ±1.9
		Cambrià	Furongià	Desè estatge		~ 489.5
				Jiangshanià	1	~ 494
			Miaolingià	Paibià Guzhanguià	1	~ 497
				Drumià	1	~ 500.5
				Wuliuà	<u> </u>	~ 504.5
			Segona sèrie Terranovià		1	~ 509
				Quart estatge		~ 514
				Tercer estatge		~ 521
				Segon estatge		~ 529
				Fortunià	<	538.8 ±0.2
						000.0 ±0.2

Edat (Ma) 538.8 ±0.2 Ediacarià ~ 635 Criogenià ~ 720 proterozoic Tonià 1000 Estenià 1200 Meso-Ectasià proterozoic Proterozoic 1400 Calimmià 1600 Estaterià 1800 Precambrià Orosirià Paleo-2050 proterozoic Riacià 2300 Siderià 2500 Neoarqueà 2800 Mesoarqueà 3200 Paleoarqueà 3600 Eo-🗗 4031 ± 3 Hadeà

Els límits inferiors de les unitats de tots els rangs es troben actualment en procés de ser definits com a Estratotips Globals de Límit (GSSP - Global Boundary Stratotype Section and Point), incloses les de l'Arqueà i el Proterozoic que, per convenció, havien estat definits cronomètricament segons edats numèriques absolutes (GSSA-Global Standard Stratigraphic Ages). Hom pot trobar la taula original i la informació detallada sobre els GSSP ratificats a http://www.stratigraphy.org.

Les edats numèriques (Ma) estan subjectes a revisió i no defineixen unitats en el Fanerozoic ni en l'Ediacarià. Això només ho fan els GSSP. Pel que fa als límits d'aquelles unitats del Fanerozoic que encara no tenen un GSSP ratificat, o dels quals no es disposa d'una edat numèrica acotada, la taula dona una edat numèrica aproximada (~).

Les Subsèries/Subèpoques ratificades s'abrevien com S/T (Superior/Tardà), M (Mitjà) i I/P (Inferior/Primerenc). Les edats numèriques de tots els sistemes, excepte el Quaternari, el Paleogen superior, el Cretaci, el Juràssic, el Triàsic, el Permià i el Precambrià provenen de "A Geologic Time Scale 2012" de Gradstein et al. (2012). Les del Quaternari, Paleogen superior, Cretaci, Juràssic, Triàsic, Permià, Cambrià i Precambrià són aportacions originals de les subcomissions respectives de la ICS (Int. Commission on Stratigraphy).

Taula dissenyada per K.M. Cohen, D.A.T. Harper, P.L. Gibbard, N. Car © Comissió Internacional d'Estratigrafia (IUGS), Setembre 2023.

Citacio: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L., y Fan, J.-X. (2013; actualilzat) The ICS International Chronostratigraphic Chart. Episodes 36: 199-204.

Traducció al català per iniciativa de Juan Carlos Gutiérrez-Marco (CSIC).

http://www.stratigraphy.org/ICSchart/ChronostratChart2023-09Catalan.pdf

~ 145.0

Traducció al català coordinada per Xavier Berástegui Batalla (†), amb les aportacions de Jordi Cirés i Fortuny, Juli Moll-Gómez de la Tia (†) i Miquel Parella Codina (Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya), amb col·laboració de Josep Serra Kiel (†) (Universitat de Barcelona), David Serrat i Congost, Pere Santanach i Prat (Institut d'Estudis Catalans) i Mariano Marzo Carpio (Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona).

